

Landstingsstyrelsens kontroll över beställd busstrafik

Utveckla uppföljningen

För år 2015 har landstingsstyrelsen beställt busstrafik för ca 100 miljoner kronor från den regionala kollektivtrafikmyndigheten. Landstingsstyrelsen begär dock inga skriftliga rapporter om hur busstrafiken fungerar. Informationen till styrelsen och styrelsens arbetsutskott har varit begränsad och muntlig. En slutsats från granskningen är att landstingsstyrelsen inte haft en tillräcklig kontroll över den beställda trafiken.

Positiva iakttagelser

Positivt är att landstingsstyrelsen ställer krav på bussarnas säkerhet och miljö och att bussarna ska vara tillgängliga för personer med funktionshinder. Revisorerna bedömer dock att landstingsstyrelsens beställningar kan utvecklas genom att styrelsen tydliggör vilka krav landstinget ställer på bussarnas punktlighet, bekvämlighet och personalens bemötande. I upphandlingarna gör Länstrafiken i Västerbottens läns AB egna bedömningar av vilka krav som ska ställas på punktlighet, bekvämlighet och bemötande.

Positivt är också att fullmäktige i Regionförbundet i Västerbottens län i december 2015 beslutade om att förtydliga den kostnadsfördelningsmodell som sedan år 2005 gällt för regional kollektivtrafik i länet. Av den tidigare regleringen framgick endast översiktligt hur kostnader och intäkter skulle beräknas. Revisorerna ser dock en risk att också den reviderade kostnadsfördelningsmodellen kan vara för översiktlig. Landstingsstyrelsen bör därför initiera att modellen utvärderas inom några år.

Rekommendationer

Revisorerna lämnar följande rekommendationer till landstingsstyrelsen om hur den kan utveckla sin styrning och kontroll över den landstingsfinansierade trafiken:

- Säkerställ att beredningen inför fullmäktiges beslut om planeringsförutsättningar och landstingsstyrelsens beslut om beställningar utvecklas och blir formaliserad. Se till att det finns rutiner för hur underlagen ska beredas. Ställ krav på att det finns dokumenterade riskanalyser och konsekvensberäkningar i underlagen. Se över mål och krav som ställs på den trafik som landstingsstyrelsen beställer.
- Utveckla uppföljningen av den beställda trafiken. Landstingsstyrelsen kan förslagsvis i samband med delårs- och årsrapporter ställa krav på att kollektivtrafikmyndigheten lämnar skriftliga rapporter om hur kollektivtrafiken fungerat. Verka för att avstämningar och redovisning till landstingsstyrelsen i största möjliga mån återger faktiska kostnader och intäkter för den beställda trafiken.
- Inom några år initiera en utvärdering av den reviderade kostnadsfördelningsmodellen.
- För att säkerställa tillräcklig insyn i regionförbundet bör landstingsstyrelsen verka för att förbundsordningen blir reviderad. Förbundsordningen saknar paragrafer som garanterar medlemmarna insyn i förbundet och rätt att ta del av förbundets handlingar.

Rapport: "Kontroll över landstingsfinansierad busstrafik". För ytterligare information kontakta Richard Norberg, tel. 090-785 7090. Den kompletta rapporten finns på landstingets hemsida www.vll.se men kan även beställas från landstingets revisionskontor.